

Θέμα: Έλληνες και πολιτισμός.

Τηλεορασόπληκτοι, αδιάβαστοι, συντηρητικοί

Είμαστε καλοφαγάδες, τηλεορασόπληκτοι, αδιάβαστοι και έχουμε μικρή σχέση με τον σύγχρονο πολιτισμό και την πολιτιστική μας κληρονομιά. Αυτό είναι το προφίλ του μέσου Έλληνα πολίτη όπως προκύπτει από έρευνα της Metron Analysis που έγινε για λογαριασμό του πολιτιστικού περιοδικού «Highlights» και παρουσιάστηκε χθες στο Βυζαντινό Μουσείο, παρουσία της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Πολιτισμού, της Φάνης Πάλλη-Πετραλιά και του Π. Τατούλη, όπως και πολλών ανθρώπων του πολιτιστικού χώρου.

Σύμφωνα με αυτήν, τρεις στους δέκα Έλληνες δεν έχουν επισκεφθεί ποτέ την Ακρόπολη (και το 13% των κατοίκων της Αττικής), το 95% δεν έχει δει ποτέ παράσταση του Φεστιβάλ Αθηνών, ενώ το 64% προτιμά να βγει έξω μια φορά το μήνα με φίλους για φαγητό.

Οι μισοί Έλληνες αγνοούν ποιος είναι υπουργός Πολιτισμού...

Σινεμά και συναυλία

Οι νέοι προτιμούν το σινεμά και τις συναυλίες. Βεβαίως, εννιά στους δέκα βλέπουν καθημερινά τηλεόραση (το ποσοστό είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη) και ένας στους δύο Έλληνες αγνοεί ποιος είναι σήμερα υπουργός Πολιτισμού. Αλλά μήπως κι εμείς που ασχολούμαστε με τον πολιτισμό γνωρίζουμε ποιος πραγματικά ασκεί καθήκοντα υπουργού σ' αυτό το υπουργείο;

Η έρευνα αυτή έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί σπανίως γίνεται στη χώρα μας (την κατεξοχήν τουριστική και πολιτιστική) δημοσκόπηση για τον πολιτισμό (ενώ για τα κόμματα και τους πολιτικούς μέρα παρά μέρα), καθώς ουδείς, ούτε το ΥΠΠΟ, ασχολείται με τις τάσεις που παρουσιάζει η ελληνική κοινωνία σ' αυτό τον τομέα προκειμένου να προσαρμόσει την πολιτική του σε σχέση με τα ελλείμματα που υπάρχουν.

Επίσης, δεν είχαμε στο παρελθόν μια τόσο πλήρη έρευνα για όλους τους τομείς του πολιτισμού με ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά που να δείχνει και τις διαφοροποιήσεις μεταξύ στρωμάτων της κοινωνίας βάσει του οικονομικού και μορφωτικού τους επιπέδου.

Η συγκεκριμένη δημοσκόπηση έγινε με χορηγία του Ιδρύματος «Σταύρος Σ. Νιάρχος» και με ερωτηματολόγιο σε 2.000 πολίτες όλης της χώρας άνω των 18 ετών (από 15/9-3/10/2005) και με ατομικές συνεντεύξεις σε δώδεκα

προσωπικότητες από διάφορους χώρους τεχνών (Ιούνιος-Ιούλιος 2005). Το αποτέλεσμα είναι μάλλον απογοητευτικό.

Πάντως, από όλες τις τέχνες αγαπάμε περισσότερο τη μουσική. «Πάνω από επτά στους δέκα (73%) δηλώνουν ότι τους "εκφράζει πολύ". Το ποσοστό, ιδιαίτερα στους νέους (18-24 ετών), φτάνει το 82%. Ακολουθούν σε απόσταση ο χορός και ο κινηματογράφος (48%). Όσο για τα εικαστικά, το ποσοστό κατεβαίνει στο 26% του γενικού πληθυσμού, ενώ στην ανώτερη κοινωνική τάξη σχεδόν διπλασιάζεται (42%). Το ίδιο συμβαίνει και σε ό,τι αφορά τη λογοτεχνία και την ποίηση. Αρέσει στο 35% του γενικού πληθυσμού αλλά στο 62% της ανώτερης τάξης

Δείγμα του συντηρητισμού μας αποτελεί ότι πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού (27%) θεωρεί «απαράδεκτο να βλέπουν το φως της δημοσιότητας έργα που θίγουν αξίες όπως η πατρίδα, η θρησκεία και η οικογένεια». Ωστόσο, ένα 25% δηλώνει ότι αξιολογεί το καλλιτεχνικό έργο ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές του αναφορές.

Τον Θόδωρο Αγγελόπουλο αναγνωρίζει ως κινηματογραφικό σκηνοθέτη μόλις το 14%, για να ακολουθήσει αμέσως μετά ο Νίκος Φώσκολος με 6%...

****ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ:** Στην ερώτηση αν ξέρουν έναν Έλληνα σκηνοθέτη κινηματογράφου οι περισσότεροι (14%) αναφέρουν τον Θόδωρο Αγγελόπουλο. Ακολουθούν οι: Νίκος Φώσκολος με 6%, Μανούσος Μανουσάκης και Παντελής Βούλγαρης με 5% και ο Μιχάλης Κακογιάννης με 2%. Το 53% δεν γνωρίζει κανέναν. Από τους ξένους κινηματογραφιστές αναφέρουν τους: Σπίλμπεργκ (11%), Σκορσέζε και Κόπολα (2%), Κουστουρίτσα και Ταραντίνο (1%) και το 69% κανέναν.

****ΘΕΑΤΡΟ:** Από τους σκηνοθέτες του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου ο πιο προβεβλημένος φαίνεται πως είναι ο Σταμάτης Φασουλής (3%). Ακολουθεί: ο Κάρολος Κουν (3%), ο Γ. Κιμούλης (2%), ο Σπ. Ευαγγελάτος (1%) και ο Ανδρ. Βουτσινάς (1%). Λιγότερο του 1% συγκεντρώνουν οι: Λάκης Λαζόπουλος, Κώστας Καζάκος, Κώστας Αρζόγλου, Κώστας Τσιάνος και Μίνως Βολανάκης. Στους ξένους το ποσοστό εκείνων που δεν γνωρίζει κανέναν ανέρχεται στο 96%.

Ο Δημήτρης Παπαϊωάννου εισπράττει μόλις 1% σε αναγνωρισιμότητα ως χορογράφος, με πρώτο τον Φώτη Μεταξόπουλο με 23%

****ΧΟΡΟΣ:** Από τους Έλληνες χορογράφους γνωρίζουν σε ποσοστό 23% τον Φώτη Μεταξόπουλο και ακολουθούν οι: Φωκός Ευαγγελινός (11%), Πάνος

Μεταξόπουλος (7%) και ο Δημήτρης Παπαϊωάννου (1%). Εκείνοι που δεν γνωρίζουν ανέρχονται σε 53%. Από ξένους ξέρουν τον Νουρέγιεφ (6%), τον Μπαρίσνικοφ (1%) ή κανέναν (88%).

****ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ:** Δημοφιλέστερος από τους Έλληνες συγγραφείς είναι ο Νίκος Καζαντζάκης (3%) και ο Οδυσσέας Ελύτης (2%). Ακολουθούν ο Ν. Θέμελης (2%) και οι: Γιάνν. Ξανθούλης, Βασ. Βασιλικός και Αντ. Σαμαράκης (1%). Ποσοστό λιγότερο του 1% συγκέντρωσαν οι: Μενέλαος Λουντέμης, Διδώ Σωτηρίου, Φρέντυ Γερμανός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και Μένης Κουμανταρέας. Το 91% των αποφοίτων του Δημοτικού και το 81% των άνω των 65 χρόνων δεν ήξεραν κανέναν. Από ξένους συγγραφείς οι περισσότεροι ανέφεραν τους: Πάολο Κοέλο (4%), Νταν Μπάρουν (2%), Ουμπέρτο Εκο και Στίβεν Κινγκ (1%). Κάτω του 1% συγκέντρωσαν οι: Ιρβιν Γιάλομ, Μίλαν Κούντερα, Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, Ερνεστ Χέμινγουεϊ και Φ. Ντοστογιέφσκι. Το 98% των αποφοίτων του Δημοτικού δεν ήξερε κανέναν.

****ΜΟΥΣΙΚΗ:** Ο διασημότερος Έλληνας συνθέτης είναι ο Μίκης Θεοδωράκης με ποσοστό 22% και ακολουθούν σε απόσταση οι: Σταύρος Ξαρχάκος (4%), Γιώργος Κατσαρός, Φοίβος, Μάνος Χατζιδάκις (3%), Βαγγέλης Παπαθανασίου, Θάνος Μικρούτσικος, Μίμης Πλέσσας, Σταμάτης Σπανουδάκης και Γιάννης Μαρκόπουλος (2%). Από τους ξένους τον Φον Κάραγιαν (2%) και σε ποσοστό λιγότερο του 1% τους: Γιαννί, Ζαν Μισέλ Ζαρ, Ελτον Τζον, Γκόραν Μπρέγκοβιτς και Στινγκ. Το 87% δεν αναφέρει κανέναν.

****ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ:** Οι ζωγράφοι Δημήτρης Μυταράς (11%) και Αλέκος Φασιανός (10%) είναι πιο γνωστοί από τον Γιάννη Τσαρούχη (8%) και τον Ν. Χατζηκυριάκο-Γκίκα (κάτω του 1%). Το ίδιο ποσοστό που δηλώνει πως γνωρίζει τον Φασιανό αναφέρεται ως προς τους ξένους στον Πάμπλο Πικάσο και μόνο 1% γνωρίζει τον Σαλβαντόρ Νταλί και τον Βαν Γκογκ.